

4H

Kestävää kasvua tekemällä oppien

**Strategialuonnos
2023 - 2025**

**Edustajakokous 21.4.2022
4H-järjestö**

Kestävää kasvua tekemällä oppien

Tämä on 4H-järjestön strategia vuosille 2023–2025. Lähes 100-vuotiaan järjestömme yhteiskunnallinen tehtävä on edelleen selkeä. Se on lapsen ja nuoren onnellisen kasvun tukeminen niin, että jokainen voisi löytää paikkansa yhteiskunnasta ja olla sen aktiivinen jäsen. Haluamme lisäksi, että 4H tavoittaa laadukkaalla toiminnallaan yhä useampia lapsia ja nuoria, jotka sitoutuvat järjestöön myös jäsenyyden kautta.

Vuosien 2020–2022 aikana olemme aktiivisesti kehittäneet ja pilotoineet uusia tuotteita ja toimintamalleja. Pilotoinnit ovat osoittaneet, että uusille avauksille on selkeä tarve ja niissä on mahdollisuus menestyä. Käynnistyvän strategiakauden aikana tavoitteena on laajentaa kehitettyjen tuotteiden ja toimintamallien käyttöönottoa koskemaan koko järjestön toimintaa.

Edelliselle strategiakaudelle tehty perusteellinen valmistelutyö on luonut selkeän pohjan 4H-järjestön uudelle suunnalle. Työtä uusien avausten parissa on tärkeää jatkaa. Olemme päivittäneet strategiaamme vastaamaan muuttuneita olosuhteita yhdessä lasten ja nuorten, toimi- ja luottamushenkilöiden, vapaaehtoisten ja sidosryhmien kanssa.

4H-nuorisotyötä tehdään toiminnallisesti ja taloudellisesti poikkeuksellisen epävarmoissa olosuhteissa. Nuorten hyvinvointi on koronapandemian vaikutuksesta kohdannut uudenlaisia haasteita. Järjestöjen asema ja rooli yhteiskunnassa on suurten muutosten kohteena. Harrastamisen Suomen malli uudistaa harrastamisen käytäntöjä valtakunnallisesti samalla, kun ikäluokat pienenevät ja alueelliset erot kasvavat. Ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvät kysymykset läpäisevät koko yhteiskunnan, vastuullisuus korostuu kaikilla elämän eri osa-alueilla. Kestävään elämäntapaan liittyvät tiedot ja taidot korostuvat. Työelämä on murroksessa, jonka suuntaa voi vain arvailla. Järjestönä meidän on aidosti syytä miettiä omaa rooliaamme näiden kysymysten äärellä.

Toivomme, että tämä strategia antaa positiivisen suunnan ja merkityksen kaikille 4H-toimijoille roolista tai tehtävästä riippumatta. Jokaisen on hyvä pohtia omalta osaltaan sekä visiota että asetettuja tavoitteita. Mitä ne merkitsevät juuri minulle? Nämä vastaukset ja niihin liittyvät valinnat ovat ratkaisevassa roolissa, kun rakennamme tulevaisuuden 4H:ta.

Strategia 2023 - 2025
4H-järjestö
Kannen kuva: Tiina Rinne

**Sinä olet elämäsi
tärkein tekijä.**

**Tekemällä
oppii parhaiten.**

Visio

Kestävää kasvua tekemällä oppien

Arvot

Head
Hands
Heart
Health

Kolme askelta työelämään

1.

4H-kerho

2.

4H-akatemia

3.

4H-työpaikka
ja 4H-yritys

Tavoitteet

Laadukas ja elinvoimainen toiminta

Kiinnostava ja yhteistyökykyinen kumppani

Positiivinen ja vetovoimainen järjestö

- Strategiamme keskiössä ovat lapset ja nuoret. He ovat se syy, miksi 4H on olemassa.
- Strategiamme muodostuu vision ja tavoitteiden muodostamasta kokonaisuudesta, jota arvot ja 4H:n oma yrittäjyyskasvatuksen toimintamalli täydentävät.
- Visiomme ”Kestävää kasvua tekemällä oppien” kertoo, mitä lapset ja nuoret 4H-harrastuksesta saavat ja miten. Se kertoo myös, mihin suuntaan organisaationa haluamme kehittyä.
- Strategiamme 2023-2025 toteutusta ohjaavat kolme tavoitetta, joihin liittyvät toimenpiteet täsmennetään vuosittain toimintasuunnitelmiin.
  1. Laadukas ja elinvoimainen toiminta
  2. Kiinnostava ja yhteistyökykyinen kumppani
  3. Positiivinen ja vetovoimainen järjestöNäitä kolmea tavoitetta käsitellään tarkemmin tämän julkaisun sivuilla 12 - 16.

4H on lasten ja nuorten järjestö

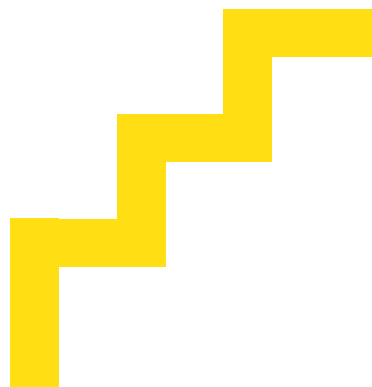
4H on olemassa, jotta lapset ja nuoret voivat hyvin. Tehtävämme on lapsen ja nuoren onnellisen kasvun tukeminen niin, että jokainen voisi löytää paikkansa yhteiskunnasta ja olla sen aktiivinen ja vastuullinen jäsen.

4H:ssa

- Lapsi ja nuori löytää monipuolisen harrastuksen, kavereita, saa onnistumisen kokemuksia ja oppii tunnistamaan omat vahvuutensa.
- Lapsen ja nuoren työelämätaidot ja yrittäjyysvalmiudet vahvistuvat. Alle 18-vuotias nuori saa mahdollisuuden ensimmäisiin työkokemuksiin ja yrittäjyyden kokeiluun.
- Lapsi ja nuori saa valmiuksia kestävään elämäntapaan ja pystyy konkreettisiin tekoihin toisen ihmisen ja luonnon hyväksi. Hänestä kasvaa ihminen, joka luo uskoa tulevaisuuteen sekä oman ajattelunsa että toimintansa kautta.
- Lapset ja nuoret saavat mahdollisuuden toteuttaa itseään ja hyödyntää oppimiaan taitoja. Innostuneet 4H-jäsenet ovat avainhenkilöitä toiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä kohti tulevaisuutta.

Käytännön nuorisotyö tehdään paikallisissa 4H-yhdistyksissä, jotka ovat olemassa 4H:n jäseniä, perheitä ja paikallisia yhteisöjä varten. Maksavat jäsenet luovat toimintaedellytyksiä laadukkaalle ja elinvoimaiselle 4H-toiminnalle.

4H:n menestys rakentuu vahvaan paikalliseen toimintaan. Jokaisen toimi- ja luottamushenkilön tehtävänä on toimia 4H-harrastuksen mahdollistajana.

**Sinä olet idea.
Toteuta se.**

Kestävää kasvua tekemällä oppien

Visiomme kertoo työmme merkityksestä ja siitä, mihin suuntaan organisaationa haluamme kulkea. Hyvä visio yhdistää, se on aito ja luonteva. Se muuttuu eläväksi arjessa ja yhteisissä keskusteluissa. Toivomme, että oma visiomme on sellainen.

Visiotamme voi tarkastella lapsen ja nuoren, mutta myös organisaation näkökulmasta. Miksi lapsi ja nuori tulee mukaan 4H-harrastukseen? Miksi harrastuksessa kannattaa olla mukana? Mihin suuntaan haluamme organisaationa kehittyä?

Haastammekin kaikkia toimijoita pohtimaan visiotamme ja siihen liittyviä merkityksiä. Asiaa voi lähestyä yksittäisten sanojen tai niiden yhdistelmien kautta.

- Mitä ajatuksia visiomme Kestävää kasvua tekemällä oppien sinussa herättää?
- Mitkä asiat ovat juuri teidän lähiympäristösänne keskeisiä? Keskustelun pohjana voi käyttää tämän sivun sanapilveä.

Kestävä elämäntapa on 4H:ssa kaiken toiminnan ydin - lähtökohta kaiken harrastustoiminnan suunnittelulle ja toteuttamiselle. 4H-toiminnassa etsitään ratkaisuja siihen, että maapallo säilyy seuraaville sukupolville. Ilmastonmuutos on maapallon kohtalon kysymys. Haluamme tuoda osin ahdistavaankin keskusteluun nuorille toivoa ja vaikuttamisen paikkoja.

Strategiakauden aikana laadimme 4H:n oman ilmasto-ohjelman, jossa linjaamme ja täsmennämme omaa näkemystämme liittyen ilmastonmuutokseen, luonnon monimuotoisuuteen sekä kestävän elämäntavan vaatimuksiin.

Arvot ohjaavat, yhdistävät ja näkyvät

Suomen 4H on osa kansainvälistä 4H-toimijoiden verkostoa. Toimintamme ohjaavat arvot, jotka yhdistävät 4H-järjestöjä ympäri maailman: Head, Hands, Heart ja Health. Arvot ovat kaiken toimintamme perusta.

Arvoihimme sisältyvät neljä H-kirjainta sisältävät ajatuksen lapsen ja nuoren ajattelun, taitojen ja tunne-elämän tasapainoisesta kehityksestä ja sitä kautta rakentuvasta hyvinvoinnista.

Head - Harkinta

Kehitän jatkuvasti omaa itsenäistä ajatteluani. Olen rehellinen ja oikeudenmukainen.

Hands - Harjaannus

Harjoittelen monipuolisesti erilaisia taitoja. Olen yritteliäs ja aktiivinen. Arvostan omaa ja toisten työtä.

Heart - Hyvyys

Kunnioitan ihmisiä ja luontoa. Pidän huolta itsestäni ja toisista ihmisistä. Suhtaudun yhdenvertaisesti ja vastuullisesti ympärilläni oleviin ihmisiin, ilmiöihin ja asioihin. Teen aktiivisesti yhteistyötä.

Health - Hyvinvointi

Huolehdin omasta ja toisten ihmisten hyvinvoinnista. Olen valmis konkreettisiin, hyviin tekoihin lähellä ja kaukana.

Kaikessa toiminnassa on tärkeää pohtia, mitä arvot merkitsevät omassa työssäni ja työyhteisössäni. Miten edistän niiden toteutumista oman toimintani kautta?

**Tulevaisuuden
rakentajat.**

**Minä opin,
osaan ja teen.**

Tavoitteet

Strategiset tavoitteet ovat tiekarttamme kohti vision määrittelemää tulevaisuutta ja järjestön menestystä. Ne kertovat, mihin asioihin haluamme toiminnassamme vuosina 2023–2025 erityisesti keskittyä. Tavoitteet muodostavat perustan toimenpiteille, jotka täsmennetään vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa.

Onnistumme kun...

- meillä on **laadukas ja elinvoimainen toiminta**
- olemme **kiinnostava ja yhteistyökykyinen kumppani**
- rakennamme yhteistä positiivista tapaa viestiä ja toimia.
Olemme **positiivinen ja vetovoimainen järjestö**.

1. Laadukas ja elinvoimainen toiminta

Laadukas ja elinvoimainen toiminta muodostaa perustan lasten ja nuorten 4H-harrastukselle ja aktiiviselle jäsenyydelle. Tuotteemme soveltuvat sekä vapaa-ajalla että kouluissa tapahtuvaan toimintaan. 4H-harrastus ja tekemällä oppiminen toteutuvat luontevasti erilaisissa oppimisympäristöissä. Toimintamme vahvoja sisältöjä ovat ruoka, metsä ja kädentaidot.

Vuonna 2025

- 4H on valtakunnallisesti merkittävä alle 18-vuotiaiden työllistäjä ja yrittäjyyteen kannustaja. 4H-yritys on vahva nuorten yrittäjyyden brändi. Muita valtakunnallisia tuotteitamme ovat Helppi, Ysit töihin, 4H Business Lab, Reilu Teko, Taimiteko, Satosankarit, Marjasatoseuranta sekä Kadonneen kesätyön metsästys.
- 4H-kerho tunnetaan innostavasta brändistään ja kiinnostavista sisällöistään: monipuolisista yleis-, teema- ja verkkokerhoista. 4H-kerhojen lisäksi tärkeä osa lasten toimintaa ovat yhdistysten organisoimat leirit. Laadukas ohjaus tukee lapsen kasvua ja kehitystä.
- 4H-akatemia toimii laadukkaana oppimisympäristönä, joka tukee nuorten aktiivisuutta, työelämätaitoja ja yrittäjyyttä. 4H-harrastuksessa opitut asiat tulevat näkyväksi opintopisteiden ja osaamismerkkien kautta.
- Laadukkaan toiminnan turvaavat elinvoimaiset 4H-yhdistykset, joilla on osaava toimi- ja luottamushenkilöstö, talous kunnossa sekä terve jäsenmaksukulttuuri.

2. Kiinnostava ja yhteistyökykyinen kumppani

Olemme kiinnostava ja yhteistyökykyinen kumppani toimijoille, jotka jakavat arvomme ja haluavat toimia lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kumppanuustyömme perustuu 4H:n kumppanuusohjelmaan ja siihen sisältyviin kumppanuuskriteereihin. Kumppanuusohjelman kautta 4H ja sen kumppanit etsivät ja rakentavat yhdessä ratkaisuja yhteiskunnan haasteisiin.

Vuonna 2025

- 4H-järjestön kumppanit tukevat strategiaamme ja 4H:n jäsenyyttä sekä edustavat monipuolisesti yhteiskunnan eri osa-alueita. Tärkeitä kumppaneitamme ovat kunnat, koulut, yritykset, maakunnat, muut järjestöt sekä media.
- 4H:n omiin sisältöihin perustuvaa palvelutuotantoa toteutetaan aktiivisessa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- Olemme aktiivinen toimija strategiaamme tukevissa verkostoissa.

**Onnistumisen
paikka.**

Kuva: Kati Laszka

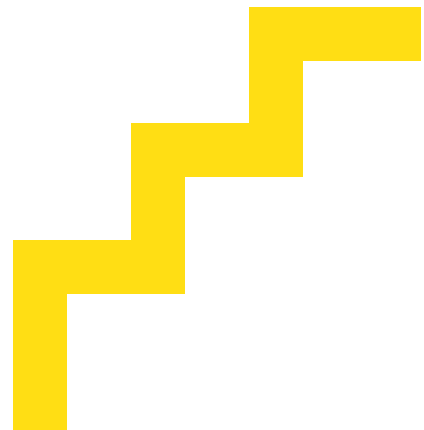

3. Positiivinen ja vetovoimainen järjestö

4H tunnetaan siitä, miten toimimme yhdessä positiivisesti lasten ja nuorten hyväksi eri puolilla Suomea. Tuotamme lapsille ja nuorille kokemuksia siitä, mikä tekee elämästä elämisen arvoista. 4H on vetovoimainen järjestö kaikkien yhteiskunnan toimijoiden näkökulmasta.

Vuonna 2025

- Jäsenyys 4H:ssa on positiivinen asia, joka mahdollistaa aktiivisen ja monipuolisen harrastamisen. Jäseneksi halutaan liittyä ja jäsenmaksu ymmärretään tärkeäksi osa elinvoimaista 4H-toimintaa. Laadukas toiminta kannustaa jäsenenä pysymiseen. Jäsenmäärämme on kasvanut. Jäsenmäärän kehitys on onnistumisemme tärkein mittari.
- Näytämme yhtenäiseltä. 4H tunnetaan ja tunnistetaan yhtenäisestä visuaalisesta ilmeestä, joka on käytössä kaikissa 4H-yhdistyksissä.
- Toteutamme avaintuotteiden (4H-kerho, 4H-akatemia, 4H-työpaikka ja 4H-yritys) kautta yrittäjyyskasvatusta kaikenikäisille lapsille ja nuorille. Avaintuotteet ovat käytössä kaikissa 4H-yhdistyksissä. Valtion tukea saava 4H-yhdistys toteuttaa vuoden aikana kaikkiin avaintuotteisiin liittyvää nuorisotyötä.
- Toimihenkilöiden, vapaaehtoisten ja luottamushenkilöiden osaamisen kehittämisen rinnalla tarjoamme näille ryhmille mahdollisuuden verkostoitumiseen.
- Valmistautuminen järjestön 100-vuotisjuhlaan on käynnissä teemalla ”Seuraavat 100 yritteliästä vuotta”. Juhlavuoteen liittyen tuomme erityisesti esiin järjestön vaikuttavaa historiaa, elinvoimaisuutta eri vuosikymmeninä ja satojatuhansia toiminnassa mukana olleita nuoria. Viestinnässä ja juhluvuoden eri toiminnoissa katsomme vahvasti myös tulevaisuuteen.

4H-nuorisotyön perusteet

Kasvatusajattelu

4H-harrastuksen kasvatuksellisenä perustana on arvojen, toimintamenetelmän ja yrittäjyyskasvatuksen toimintamallin muodostama kokonaisuus, jota kutsumme kasvatusajatteluksi. Siihen liittyy läheisesti kasvatuslupauksemme, joka kuvaa toimintaamme sekä yksilön että yhteiskunnan näkökulmasta.

Arvot

Toimintamme perustana ovat maailman 4H-järjestöjä yhdistävät kansainväliset arvot Head (Harkinta), Hands (Harjaannus), Heart (Hyvyys) ja Health (Hyvinvointi). Niiden sisältönä on lapsen ajattelun, taitojen ja tunne-elämän tasapainoinen kehitys ja sitä kautta rakentuva hyvinvointi.

Menetelmä

Toimintamenetelmämme Tekemällä oppien perustuu amerikkalaisen kasvatustieteilijän John Deweyn teoriaan, jonka mukaan keskeisiä asioita lapsen ja nuoren oppimisessa ovat mm. oma kokemus ja yhteisöllisyys. 4H:ssa lapsi ja nuori saa tehdä ja oppia asioita aidoissa ympäristöissä itse

toimien. 4H:ssa lapsi ja nuori saa turvallisen ja välittävän harrastusympäristön, aikaa ja kasvua tukevia aikuisia. Tekemällä oppimisen lisäksi kasvatusajattelumme sisältää piirteitä kokemuksellisesta oppimisesta, jonka keskeinen teoreetikko on David A. Kolb.

Yrittäjyyskasvatuksen toimintamalli

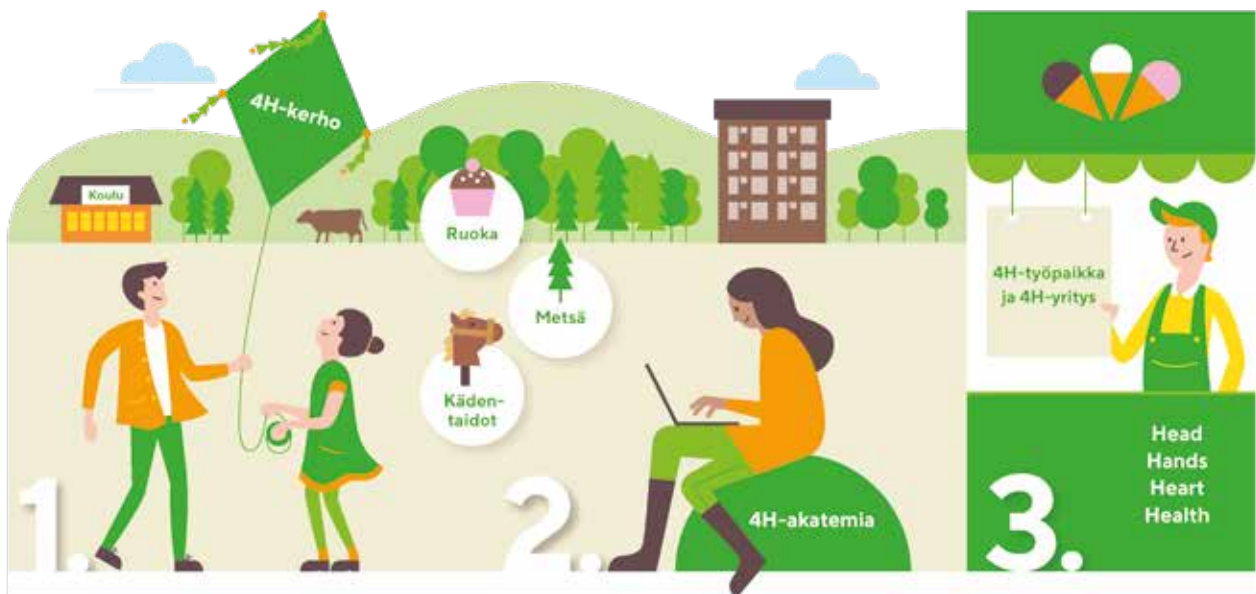
Yrittäjyyskasvatuksella on ollut 4H:ssa tärkeä asema järjestön perustamisesta lähtien. Siihen liittyen 4H:lla on oma toimintamalli, joka tunnetaan nimellä Kolme askelta työelämään. Kolme askelta työelämään -malli kuvaa oppimisympäristöjä, joita 4H-toiminnassa on. 4H-toiminnassa lapset ja nuoret saavat monipuolisia yrittäjämäisiä valmiuksia.

Kasvatuslupauksemme

Tuemme lasten ja nuorten kasvua aktiiviseksi, vastuulliseksi ja yritteliäiseksi. Kannustamme kestävään elämäntapaan, työelämään ja yrittäjyyteen.

Kolme askelta työelämään

Toteutamme 4H:ssa yrittäjyyskasvatusta, Kolme askelta työelämään -mallimme mukaisesti. Malli sisältää 4H-nuorisotyön avaintuotteet, jotka ovat 4H-kerho, 4H-akatemia, 4H-työpaikka ja 4H-yritys.

1. 4H-kerho

4H-kerhot ovat lasten toiminnan tärkein muoto. Kerhoissa lapset oppivat monipuolisesti kestävään elämäntapaan liittyviä arjen taitoja sekä yritteliään ihmisen perusvalmiuksia tekemällä oppien. Leirit, kilpailut ja kouluyhteistyö tuovat lisää mahdollisuuksia ryhmässä toimimiseen ja harrastamiseen. Ideoita kerhoihin ja yrittäjyyskasvatukseen tarjoaa Tekemällä Oppii Parhaiten (TOP) -verkkosivusto.

2. 4H-akatemia

4H-akatemia kokoaa yhteen 4H-harrastuksesta kertyvän osaamisen. Nuori oppii työelämätaitoja ja yrittäjämäisiä valmiuksia 4H:n koulutuksissa, ohjaus- ja työtehtävissä, 4H-yrittäjänä tai erilaisissa projekteissa.

Myös kansainvälisyys, vapaaehtoisuus ja vaikuttaminen vahvistavat osaamista. Osaaminen tunnustetaan opintopisteinä, osaamismerkkeinä ja todistuksina.

3. 4H-työpaikka ja 4H-yritys

4H:n kautta jo yli 13-vuotias voi saada ensimmäisen työkokemuksen ja päästä kokeilemaan yrittäjyyttä ohjatusti. Nuori voi työllistyä yhdistykseen, yhdistyksen kautta tai työllistää itsensä perustamalla oman 4H-yrityksen.

Kolme askelta työelämään

Kasvatustavoite: aktiivinen, vastuullinen ja yritteliäs nuori

1

4H-kerho

- Harrastekerhot ja teemakerhot
- Lisäksi: leirit, kilpailut, kouluysteistyö

TOP-tehtävät

- Ruoka
- Metsä
- Kädentaidot
- Leikki
- Kasvit ja viljely
- Eläimet

2

4H-akatemia

- Työelämätaidot ja yrittäjämäiset valmiudet
- Vapaaehtoisuus
- Kansainvälisyys
- Vaikuttaminen
- Opintopisteet ja osaamismerkkit

3

4H-työpaikka

Nuoren ensimmäiset työkokemukset 4H-yhdistyksen avulla, erityisesti alle 18-vuotiaat.

4H-yritys

- 13–28 v
- Henkilökohtainen yritysohjaaja
- Liikevaihto 50–8 000 € /vuosi

Kasvu kestäväan elämäntapaan, työelämään ja yrittäjyyteen.

Suomen 4H-liitto

Karjalankatu 2 A, 00520 Helsinki

[facebook.com/
4HSuomi](https://facebook.com/4HSuomi)

[twitter.com/
4HSuomi](https://twitter.com/4HSuomi)

[instagram.com/
4hsuomi](https://instagram.com/4hsuomi)

[youtube.com/
user/4HSuomi](https://youtube.com/user/4HSuomi)